

Mamų stresinė perinatalinė patirtis ir vaikų psichosocialinė raida

Roma Jusienė, Rima Breidokienė

Analizuodamos tęstinio ankstyvosios savireguliacijos raidos tyrimo duomenis, aiškinomės, ar ir kaip patirtas motinų stresas nėštumo metu bei pusė metų po gimdymo siejasi su vaikų elgesiu bei emocijų savijauta, kai jiems buvo pusantrų, du ir keturi metai amžiaus. Rezultatai atskleidė, kad nėštumo metu ir per pusmetį po gimdymo patyrusios stresų mamos nuolat vertino savo vaikus kaip turinčius daugiau elgesio ir emocinių problemų. Tačiau mamų patirti stresai nesisiejo su auklėtojų vertintomis keturmečių elgesio ar emocinėmis problemomis. Bendrai mamų patirtas distresas labiausiai siejosi su dvimečių probleminiu elgesiu namų aplinkoje, ypač su jų nerimastingumu, streso lygiu, miego problemomis. Įdomu tai, kad stresą patyrusios mamos vertino ir pačios save kaip mažiau veiksmingas net po pusantrų metų. Svarstome, kad stresinė perinatalinė patirtis iš esmės labiausiai atsiliepia mamų savęs ir savo vaiko vertinimams bei santykiams su vaiku, o daugiausiai sunkumų kelia mamoms tuo laikotarpiu, kai vaikai atsiskiria nuo mamos ir siekia autonomiškumo, savęs įtvirtinimo.